

PARIŠKA MIROVNA POGODBA

*Integralno prevodno besedilo
Mirovne pogodbe z Italijo,
podpisane v Parizu
10. februarja 1947,*

in

*faksimilni kartografski prikaz
pogodbeno določenih mej
med Italijo, FLRJ in STO*

Ministrstvo za zunanje zadeve RS
Ljubljana, 15. septembra 1997

PREDGOVOR

Kljub temu, da ima Mirovna pogodba z Italijo, ki je bila podpisana 10. februarja 1947 v Parizu, veljati pa je začela 15. septembra istega leta, za Slovenijo kot suvereno in neodvisno državo izjemen pomen, je moralo preteči pol stoletja, preden smo dobili celovito besedilo te pogodbe v slovenskem jeziku.

Najpomembnejši del Mirovne pogodbe z Italijo so za Slovenijo nedvomno določbe o mejah. Z njimi je bil odpravljen rapalski režim iz leta 1920, po katerem je znaten del popolnoma slovenskega avtohtonega ozemlja pripadel Italiji. Vendar pa Mirovna pogodba ni v celoti začrtala sedanje slovensko-italijanske meje.

Na območju mesta Trst, v Slovenskem primorju in severnem delu Istre je namreč po 21. členu Mirovne pogodbe z začetkom njene veljavnosti prenehala italijanska suverenost, na vsem tem območju pa so zavezniške in pridružene sile načrtovale ustanovitev Svobodnega tržaškega ozemlja (STO) kot posebnega mednarodnopravnega tamponskega subjekta med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo pod neposrednim nadzorom in jamstvom Varnostnega sveta Združenih narodov. 21. člen Mirovne pogodbe je določil, da Varnostni svet Združenih narodov zagotavlja celovitost in neodvisnost STO. Varnostni svet je imel tudi nalogo bdeti nad uresničevanjem določb Stalnega statuta STO, posebej glede varstva temeljnih človekovih pravic in vzdrževanja reda in varnosti v STO. STO, ki je bilo sicer predvideno kot demokratičen, načeloma dvojezičen – in sicer slovensko-italijanski – ter celo multikulturen ter demilitariziran in nevtraliziran mednarodnopravni subjekt, ni bilo nikoli uresničeno po določbah Stalnega statuta, vključenega v Prilogi VI Mirovne pogodbe. Poleg določb same Mirovne pogodbe in te priloge o Stalnem statutu STO se na notranjepravno ureditev STO in njegov mednarodni položaj nanašajo še Priloga VII z določbami o začasni upravi, ki se uporabljajo do uresničenja določb Stalnega statuta; Priloga VIII s predpisi o Prostem tržaškem pristanišču ter Priloga IX z določbami tehnične narave glede oskrbe z vodo in električno energijo ter olajšave glede obmejnega prometa. Priloga X pa vsebuje ekonomske in finančne določbe v zvezi s Svobodnim tržaškim ozemljem. Vse te priloge so sestavni deli Mirovne pogodbe. Prilogi VI in VII pa je odobril še Varnostni svet OZN in imata tako dvojno pravno moč.

Stalni statut je vseboval predpise o ustanovitvi, ustavni ureditvi in mednarodnopravnem položaju STO. Predvidel je ustavodajno skupščino za sprejem ustave, katere določbe pa ne smejo biti v nasprotju z določbami Stalnega statuta.

Statut je predvidel za STO guvernerja, ki ga imenuje Varnostni svet po posvetovanju z jugoslovansko in italijansko vlado, pri čemer ta ne sme biti jugoslovanski ali italijanski državljan ali pripadnik STO.

Drugi predvideni glavni organi so po Stalnem statutu Vladni svet, enodomna Ljudska skupščina in Sodni zbor. STO bi moralo imeti še direktorja javne varnosti, svojo policijo in svoj denarni sistem.

Ker ni bil – zaradi nesoglasij med Italijo in Jugoslavijo in v samem Varnostnem svetu OZN – guverner nikoli imenovan in ker določbe Mirovne pogodbe o STO niso bile popolnoma uresničene, so to ozemlje po Prilogi VII upravljala zavezniška vojaška poveljstva, in sicer nekdanje jugoslovansko v svoji coni B ter anglo-ameriško v coni A na območju mesta Trsta z bližnjo okolico, vse do takrat, ko so Italija, Združeno kraljestvo, Združene države in Jugoslavija 5. oktobra 1954 parafirali Memorandum o soglasju. Sovjetska zveza in Francija sta vzeli Memorandum na znanje in s tem izrazili, da mu ne nasprotujeta.

STO je bilo v sedmih letih svojega obstoja kljub vsemu poseben subjekt mednarodnega prava. Čeprav pod nadzorom OZN, je bilo neodvisno od sosednjih držav, bilo je pogodbeno stranka mednarodnih pogodb, sklenjenih z državami in z mednarodnimi organizacijami po vojaških oblasteh (vsake za svojo cono). Med sopogodbenicami STO so bile ZDA, Jugoslavija in Italija. Bilo pa je član Organizacije za ekonomsko sodelovanje v Evropi (OECE). S sklenitvijo Memoranduma o soglasju, ki ima ne glede na posebnosti oblike in formulacije besedila nesporno naravo pogodbe o teritorialni razmejitvi med dvema sosednjima državama in je bil tudi registriran v Sekretariatu OZN po 102. členu Ustanovne listine OZN (United Nations, Treaty Series, Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations, vol. 235), je bila dokončno zapečaten usoda STO, njegovo ozemlje pa je bilo razdeljeno med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo. Tako je bila dokončno določena meja na kopnem med Italijo in Slovenijo, takrat še republiko v sklopu nekdanje FLRJ.

Zaradi odprave političnih nesoglasij med Italijo in nekdanjo Jugoslavijo je bila ta meja potrjena in dodatno urejena ter natančno določena na kopnem na tistem območju, ki ga ni razmejila Mirovna pogodba (1. člen in opis v Prilogi I ter zaris na karti v Prilogi II), z Osimsko pogodbo iz leta 1975 (Ur. l. SFRJ, Mednarodne pogodbe, 1977, št. 1), s katero je bila zarisana tudi morska meja med nekdanjo Jugoslavijo in Italijo v Tržaškem zalivu. Ta meja je danes meja med Republiko Slovenijo in Republiko Italijo tako na podlagi splošnih pravil mednarodnega prava o nasledovanju mednarodnih pogodb kakor tudi glede na to, da sta se obe državi izrecno dogovorili o priznavanju nasledstva Osimske pogodbe skupaj s še 45 drugimi mednarodnimi pogodbami, ki jih je nekdanja Jugoslavija sklenila z Italijo (Ur. l. RS, Mednarodne pogodbe, 1992, št. 11). Osimska pogodba je poleg

mejnih vprašanj ob Sporazumu o povečevanju gospodarskega sodelovanja med SFR Jugoslavijo in Republiko Italijo skupaj s svojimi prilogami in izmenjavo pisem zajela problematiko manjšin, državljanstva, svobodne cone, vodnega gospodarstva, prometa, vračanja kulturnih dobrin, umetniških del, arhivov ter katastrskih in zemljiških knjig ter različna druga področja sodelovanja (podrobneje zlasti v *Osimski sporazumi*, Založba Lipa, Koper, 1977; *Slovenija, Italija; Bela knjiga o diplomatskih odnosih*, založilo Ministrstvo za zunanje zadeve Republike Slovenije, Ljubljana, marec 1996; ter B. M. Gombač, *Slovenija, Italija; Od preziranja do priznanja*, Debora, Ljubljana, 1996). Osimski sporazumi imajo poseben pomen tudi zato, ker so prve mednarodne pogodbe, ki v odnosih med dvema evropskima državama uresničujejo načela, ideje in duh helsinške Sklepne listine Konference o varnosti in sodelovanju v Evropi. Z njihovo uveljavitvijo je bilo t. i. "tržaško vprašanje" končno tudi formalno umaknjeno z dnevnega reda Varnostnega sveta OZN.

Republika Slovenija je potrdila svojo privrženost k spoštovanju načela o nedotakljivosti meja in obče priznanemu načelu mednarodnega prava, da nastanek nove države ne učinkuje na obstoječe pogodbene režime meja v Temeljni ustavni listini o samostojnosti in neodvisnosti Republike Slovenije z dne 25. junija 1991.

Drugi sklop določb Mirovne pogodbe z Italijo, ki zaslužijo posebno pozornost, so politične klavzule. Z njimi se je Italija kot država premaganka v II. svetovni vojni odrekla fašistični ideologiji in se zavezala, da bo razpustila obstoječe fašistične organizacije in da ne bo na svojem ozemlju dopustila ustanovitve novih organizacij takšne narave oziroma organizacij, ki bi ljudem kratile njihove demokratične pravice (denacifikacijska klavzula). Med politične klavzule sodijo tudi zaveza Italije za spoštovanje temeljnih človekovih pravic na temelju prepovedi kakršne koli diskriminacije in prepoved preganjanja italijanskih državljanov zgolj zato, ker so se v vojni v takšni ali drugačni obliki priključili zavezniškimi ali pridruženim silam. Med politične klavzule sodijo tudi že omenjena ustanovitve STO, odrek Italije njenim kolonijam in posebnim pravicam na Kitajskem ter ponovna potrditev spoštovanja suverenosti in neodvisnosti Albanije in Etiopije. Italija se je morala z Mirovno pogodbo zavezati za spoštovanje obstoječih mednarodnih pogodb in je sprejela obveznost, da bo prijela vse osebe, osumljene vojnih hudodelstev in hudodelstev proti človečnosti, in njihove kolaborante ter jim sodila.

Med politične klavzule sodijo tudi določbe o državljanstvu in državljanstvih ter političnih pravicah. Mirovna pogodba z Italijo namreč nima določb o zaščiti manjšin. Glede na načrtovano ustanovitev STO z lastnimi državljanji z zagotovljenimi človekovimi pravicami brez vsakršne diskriminacije (4. člen Stalnega statuta STO) in ob določbi (15. člen), da sta

slovenščina in italijanščina enakopravna uradna jezika na STO (7. člen), se zdi, da pogajalci v Parizu niso menili, da bi bile določbe o zaščiti manjšin potrebne. Izjema je Priloga IV, ki v celoti prevzema sporazum, ki sta ga avstrijska in italijanska vlada podpisali 5. septembra 1946 in poslali Pariški konferenci 6. septembra 1946. Določbe tega sporazuma se nanašajo na manjšinsko varstvo nemško govorečih prebivalcev pokrajine Bolzano in sosednjih dvojezičnih območij pokrajine Trento in na njihovo avtonomijo.

Šele Memorandum o soglasju s priloženim Specialnim statutom je normiral varstvo manjšin na razdeljenih območjih STO. Osimska pogodba, ki je sicer formalno razveljavila (v 7. členu) Memorandum o soglasju in Specialni statut, je v 8. členu določila, da bo "vsaka stran ohranila v veljavi notranje ukrepe, ki jih je že sprejela pri izvajanju omenjenega Statuta, in da bo v okviru svojega notranjega prava zagotovila pripadnikom zadevnih manjšin enako raven varstva, kot jo je določal Specialni statut, ki neha veljati". Preambula pa izraža privrženost pogodbenic načelu največjega možnega varstva državljanov-pripadnikov manjšin, ki izvira iz njunih ustav in njune notranje zakonodaje in ga vsaka stran uresničuje avtonomno, pri čemer se ravna tudi po načelih Ustanovne listine Združenih narodov, Splošne deklaracije o človekovih pravicah, Konvencije o odpravi vseh oblik rasne diskriminacije in Mednarodnih paktov o človekovih pravicah.

Takšna dikcija o manjšinah v Osimski pogodbi kaže na to, da si jugoslovanski strani glede tega pri pogajanjih ni posrečilo, da bi izbojevala bolj zavezujoče in konkretnije formulacije o varstvu manjšin. Zaradi velikih razlik glede na notranjo zakonodajo in glede dejanskega varstva obeh manjšin je Italija še velika dolžnica, kar se tiče končnega sprejetja globalnega zakona o varstvu slovenske manjšine v Italiji, in pri tem v nobenem primeru ne more mimo sodobnih občin in regionalnih mednarodnopravnih standardov za varstvo narodnih manjšin.

Dne 10. junija 1940 (na dan, ko je Italija napovedala vojno Veliki Britaniji in Franciji) stalno bivajoče prebivalstvo z italijanskim državljanstvom na odstopljenih ozemljih je na temelju Mirovne pogodbe dobilo državljanstvo države naslednice. Vendar pa Mirovna pogodba za osebe, katerih običajni jezik je italijanščina, na odstopljenih ozemljih uvaja pravico do opcije (19. člen). Zaradi navideznega ravnotežja daje Mirovna pogodba *mutatis mutandis* pravico do izbire jugoslovanskega državljanstva tudi osebam, katerih običajni jezik je slovenščina, hrvaščina ali srbski jezik in ki stalno prebivajo v Italiji (20. člen). Obe državi, Jugoslavija in Italija, sta imeli pravico zahtevati od oseb, ki so si izbrale državljanstvo države jezikovnega porekla, da se preselijo v to državo po tako izbranem državljanstvu. Hkrati so imele te osebe pravico, da prosto vseh bremen prenesejo v državo preselitve vse svoje premoženje in sredstva, v številni tista od prodaje nepremičnin. Njihovo nepremično premoženje pa je ostalo na ozemlju države prvotnega stalnega bivališča in si je delilo pravno

usodo tamkajšnjega obravnavanja tovrstnega premoženja nasploh, če ga osebe ob preselitvi niso prodale.

Memorandum o soglasju ni neposredno reševal vprašanja državljanstva, temveč je prebivalcem s stalnim bivališčem na območju STO ("pertinenti") dovolil pravico do preselitve iz ene cone tega ozemlja v drugo oz. v nekdanjo Jugoslavijo ali Italijo. Osimska pogodba pa pušča zakonodaji vsake pogodbenice, da reši vprašanje državljanstva oseb, ki so bile na dan 10. junija 1940 italijanski državljani in so imele stalno prebivališče na območju nekdanjega STO. Osimska pogodba tudi predvideva opcijo pripadnikov manjšin zgoraj omenjene kategorije (drugi odstavek 3. člena), pod pogoji, ki so predvideni z izmenjavo pisem iz Priloge VI.

Posebej velja opozoriti še na določbe o omejitvi italijanske oborožitve in pripadnikov oboroženih sil, o repatriaciji italijanskih vojnih ujetnikov, o odpovedi vojaškim oporiščem, pa na reparacijske klavzule in na določbe o nasledstvu držav in o varstvu pridobljenih pravic. Po nasledstvenih določbah v Prilogi XIV je državno in paradržavno nepremično in premično premoženje italijanske države, vključno s premoženjem, ki je pripadalo fašistični stranki in njenim pomožnim organizacijam, po teritorialnem načelu brezplačno prešlo na države naslednice. Naj omenimo, da je znesek reparacij, ki jih je bila po Delu B 74. člena Mirovne pogodbe Italija dolžna plačati Jugoslaviji, znašal 125.000.000 ameriških dolarjev. Italija vojnih reparacij nekdanji Jugoslaviji ni izplačala v celoti. Ob tem zgolj za zgled navajamo, da je bil znesek po Sporazumu med SFRJ in Republiko Italijo o dokončni ureditvi vseh obveznosti, ki izvirajo iz 4. člena Osimske pogodbe, podpisanem v Rimu 18. februarja 1983 (Ur. l. SFRJ, Mednarodne pogodbe, 1986, št. 11), določen na 110.000.000 ameriških dolarjev. Z njim naj bi Jugoslavija nekdanjim optantom z območja STO poleg delne restitucije v tem sporazumu dogovorjenega seznama nepremičnin izplačala pavšalno (forfetarno) odškodnino za njihovo nepremično premoženje, ki je ostalo v Jugoslaviji. Slovenija je, ob Hrvaški, država naslednica nekdanje Jugoslavije glede omenjenega ozemlja in s tem obenem tudi prevzemnica ustreznega dela še neplačanih obveznosti iz omenjene odškodnine.

Med končnimi določbami je za Republiko Slovenijo politično in pravno najpomembnejši 88. člen Mirovne pogodbe. Ta namreč določa, kdo zunaj kroga podpisnic te pogodbe lahko pozneje k njej pristopi. Mirovna pogodba namreč spada med t. i. »kvazizaprte pogodbe«, h kateri lahko pozneje pristopijo poleg Albanije še države, ki so bile v vojni z Italijo, pri čemer pa so načrtovalci prezrli možnost poznejših učinkov nasledstva držav v zvezi s tistimi novimi državami v Evropi ob koncu hladne vojne, ki so bile v okviru svojih nekdanjih držav prav tako neposredno vključene v vojno z Italijo.

Slovenija nedvomno sodi v krog takšnih novih držav. Depozitar mirovne pogodbe je francoska vlada.

Mirovna pogodba je bila sklenjena v treh izvornikih, in sicer v angleščini, francoščini in ruščini. Vsebuje 17 prilog, ki so njen sestavni del. Potem ko je začela veljati, je bila objavljena v Zbirki pogodb in mednarodnih sporazumov ZN, in sicer v zvezku št. 49. V številki 50 te zbirke so objavljene karte in zemljevidi, ki sicer sestavljajo Prilogo I Mirovne pogodbe (*UNTS, Treaties and international agreements registered or filed and recorded with the Secretariat of the United Nations, vol. 49 in 50*).[†] Poleg vseh treh avtentičnih besedil je bilo v Zbirki pogodb in mednarodnih sporazumov ZN objavljeno tudi italijansko besedilo. Po ratifikaciji s strani Jugoslavije je bila Mirovna pogodba z Italijo objavljena v jugoslovanskem zveznem Uradnem listu št. 74/47 v srbskem besedilu v cirilici ter v ruskem izvorniku.

Za slovensko javnost bo zanimiv podatek, da so na pogajanjih za sklenitev te Mirovne pogodbe na konferenci v Parizu sodelovali številni znani Slovenci. Vodja delegacije je bil Edvard Kardelj, eden izmed štirih namestnikov vodje delegacije je bil Boris Kidrič, delegati so bili dr. Aleš Bebler, dr. Drago Marušič in dr. Joža Vilfan, ki je bil tudi generalni tajnik delegacije, med svetovalci pa dr. Dušan Kermavner in dr. Anton Vratuša. Med eksperti so bili tudi dr. Lavo Čermelj, ing. Lojze Dular, dr. Bogo Grafenauer in dr. Fran Zwitter. Janez Stanovnik je opravljal dolžnost posebnega tajnika vodje delegacije, tajnika pa sta bila dr. Janvid Flere in dr. Dušan Pirjevec.

Delovni prevod Mirovne pogodbe z Italijo so na temelju angleškega izvornika ter ob upoštevanju francoskega izvornika in srbskega prevoda, objavljenega v Uradnem listu, pripravile prevajalke gospe Breda Negro-Marinič, mag. Mateja Mrak-Thorne in Marija Zlatnar. Že prevajalke so se morale spoprijeti z nekaterimi strokovno-tehničnimi problemi, zlasti pa z uporabo imen, saj izvorniki vseh treh besedil za imena ob italijansko-slovenski meji uporabljajo izključno italijanska imena.

Tako pripravljeni slovenski prevod Mirovne pogodbe z Italijo v njenem integralnem besedilu je pregledala še vladna Strokovna skupina za redakcijo prevodov meddržavnih aktov, ki se objavljajo v Uradnem listu Republike Slovenije. V skupini so sodelovali naslednji strokovnjaki: profesorja Pravne

[†] Iz ločenega 50. zvezka smo za potrebe pričujoče prevodne izdaje dali prefotografirati karti s pogodbeno določenimi mejami med Italijo, FLRJ in STO, ki obsegata tudi ozemlje, kjer poteka današnja slovensko-italijanska meja, in ju vstavili v knjigo. (Op. ured.)

fakultete Univerze v Ljubljani dr. Borut Bohte in dr. Mirjam Škrk, prof. dr. Miran Komac z Inštituta za narodnostna vprašanja v Ljubljani, g. Adam Gruenfeld, dipl. pravnik, Ministrstvo za promet in zveze, ga. Barbara Kozina, dipl. pravnica, Ministrstvo za obrambo, gdč. Bojana Cipot, dipl. sociologinja, Ministrstvo za zunanje zadeve, ga. Ondina Blokar, dipl. pravnica, Ministrstvo za zunanje zadeve, ga. Lidija Šega, prof., prevajalka specialistka, in gospa Sonja Cestnik Zadnek, prof., lektorica v prevajalsko-lektorski službi Urada predsednika vlade.

Ker je bil delovni prevod pripravljen na osnovi angleškega izvirnika, je tudi pregled prevoda slonel na angleškem izvorniku. Vendar pa je delovna skupina uporabljala tudi preostala dva izvirnika, zlasti francoskega. Kadar se ji je francoski izvirnik zazdel jasnejši od angleškega ali bližji slovenskemu notranjepravnemu izrazoslovju, se je oprla nanj. Na to bi zlasti radi opozorili strokovnega bralca, ki zaradi primerjave besedil ali nadaljne razlage pomena kakšne določbe utegne uporabiti tudi katerega od izvornikov Mirovne pogodbe. Ob nejasnostih ali razhajanjih v besedilih izvornikov je delovna skupina zgolj zaradi primerjave preučila tudi izraze srbskega in italijanskega prevoda Mirovne pogodbe.

Tako kot prevajalke se je tudi delovna skupina najbolj posvetila pojmom slovenskih imen ob slovensko-italijanski meji, ki jih vsi izvirniki poleg v svojem navajajo le v italijanskem jeziku ali zgolj v italijanskem jeziku. Razlog za to še zdaleč ne more biti dejstvo, da so bili vsi ti kraji priključeni Italiji po prvi svetovni vojni na temelju že omenjene rapalske pogodbe, saj gre v večini primerov za kraje, ki so bili avtohtono naseljeni s slovenskim prebivalstvom. Da bi ostali zvesti izvorniku v kar največjem možnem obsegu, se je delovna skupina odločila za pisavo imen v obeh jezikih, v italijanščini in kurzivno v slovenščini.[†]

Delovna skupina si je prizadevala dosledno uporabljati ustrezne slovenske mednarodnopravne, druge pravne in pravilne strokovne izraze. Pri tem je ohranila nekatere mednarodno ustaljene izraze, ki jih ni mogoče

[†] Precej dela je bilo tudi z navajanjem tujih večbesednih zemljepisnih imen. Pri manj znanih imenih smo se držali pravila, da pregibamo občnoimensko sestavino imena, osebno sestavino pa ohranjamo v imenovalniku (torej 'na Montu Pietravecchia', 'od Cime de la Planette'); v redkih primerih smo po drugem veljavnem pravilu občni del prevajali, ne da bi opustili tujo ustreznico, kjer je bila občni del večbesednega imena (torej 'od vrha Pointe de Trois Scies'). Pri imenih, v katerih občutimo prvi del kot pridevniški, smo pregibali seveda drugi del imena (torej 'prek Belle Valette'). Pri večbesednih imenih, kjer je bil na začetku zapisani občni del kratičen, smo pregibali (in sicer z ničtimi obrazili) samo kratico. Tudi pri enobesednih tujih imenih smo skušali, kjer je le bilo mogoče, ohranjati ime v imenovalniku (in smo v ta namen včasih imenu pripisali občni kvalifikator /torej 'pri vasi Ospol/Osp'). Pri dvojezičnem navajanju italijansko-slovenskih krajevnih imen s kvalifikatorjem smo italijanski del praviloma ohranjali v imenovalniku, slovenskega pa pregibali v primerih, ko tako narekuje raba (torej 'prek reke Risana/Rizane', vendar 'v kraju Salcano/Solkan'). Navedene rešitve so resda okorne, vendar pa omogočajo bralcu nemudno razpoznavo izvirne oblike tujega imena in boljšo orientacijo po priloženi karti. (Op. ured.)

prevesti, kot npr. izraz nemškega izvora "thalweg", ki se uporablja v raznih pomenih glede na zemljepisni kontekst.⁺

Vsaj v tokratni izdaji Mirovne pogodbe žal ni bilo prostora za vzporedno objavo primerjalnega besedila katerega izmed izvirnikov. Za boljšo orientacijo smo sestavili členjeno imensko kazalo – našli ga boste na koncu izvirnega besedila Mirovne pogodbe. Veselilo nas bo, če bo Mirovna pogodba v svoji prevodni obliki prispevala k oblikovanju lepe slovenske strokovne terminologije in stilistike pri slovenskih izvornih ali prevodnih besedilih mednarodnih pogodb.

V svojem uvodnem delu ta predgovor osvetljuje Mirovno pogodbo predvsem v luči vprašanj, ki posebej zadevajo Slovenijo z vidika nadaljnjega mednarodnopravnega razvoja obravnavane problematike. Objava Mirovne pogodbe z Italijo v slovenščini pa ima nedvomno tudi izredno pomembno politično dimenzijo – a to bo Slovenija dokončno osvojila takrat, ko bo uredila nasledstvo pogodb.

Stran

Ljubljana, 7. avgusta 1997

xii

Prof. dr. Borut Bohte

Prof. dr. Mirjam Škrk

⁺ Pomeni pa – ta pomen je v pogodbeni praksi najbolj pogost – 'črta, ki sledi najglobljemu delu rečnega ali jezerskega korita ali kanala,' ali pa 'prelomnico, ki poteka po dnu doline med pobočjema in ki oblikuje naravno pot vodi'. Po udomačenem zgledu 'danja voda' (= 'voda na dnu') bi bilo v poljudnejši rabi najbrž mogoče uporabljati izraz 'danja (vodna) pot', v skladu z besedotvornimi načeli v slovenščini pa bi šla (po zgledu 'daljice', ki je 'črta, ki povezuje dve bolj ali manj daljni točki') tudi 'danjica' kot 'črta, ki povezuje danje točke'. (Op. ured.)